

PEFC™
PEFC/30-01-01

PEFC ST 2002:2020

Chain of Custody van producten van bossen en bomen: voorschriften

**PEFC-
INTERNATIONAL
STANDAARD**

PEFC Nederland

info@pefc.nl

www.pefc.nl

Auteursrecht

©PEFC Council 2020

Deze standaard is beschermd door auteursrechten van de PEFC Council. Het document is gratis beschikbaar op de website van de PEFC Nederland of op aanvraag.

Geen enkel onderdeel van deze standaard mag worden veranderd of aangepast, gereproduceerd of gekopieerd, in welke vorm dan ook of voor elke commercieel gebruik waarvoor geen toestemming is verkregen van de PEFC Council.

Deze Nederlandse vertaling van [PEFC ST 2002:2020](#) heeft uitsluitend een informatief en verduidelijkend doel. Daartoe zijn er hier en daar bepaalde zinnen weggelaten die niet relevant zijn voor PEFC-gecertificeerde bedrijven in Nederland. De officiële [Engelstalige versie](#) blijft te allen tijde de enige geldige versie. Gebruik voor het implementeren van de Chain of Custody kan dan ook niet (uitsluitend) met deze vertaling.

Document naam: Chain of Custody van producten van bossen en bomen – voorschriften

Document titel: PEFC ST 2002:2020

Goedgekeurd door: PEFC International Algemene Leden Vergadering **Datum:** 2020-01-17

Datum van uitgifte: 2020-02-14

Ingangsdatum: 2020-02-14

Transitie datum: 2022-02-14

Inhoud

1. Scope.....	6
2. Normatieve verwijzingen.....	7
3. Termen en definities.....	8
4. Eisen voor het management systeem.....	17
4.1 Algemene eisen.....	17
4.2 Gedocumenteerde procedures.....	17
4.3 Verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor de Chain of Custody.....	18
4.4 Administratie.....	18
4.5 Resource management.....	19
4.6 Inspectie en controle.....	19
4.7 Klachtenprocedure.....	19
4.8 Afwijkingen en corrigerende acties.....	19
4.9 Uitbesteden.....	20
4.10 Sociale, gezondheids-en veiligheidseisen in de Chain of Custody.....	20
5. Identificering van inputs en de verkoop van PEFC gecertificeerde producten.....	21
5.1 Identificering van input materiaal.....	21
5.2 Verkoop van PEFC gecertificeerde producten.....	22
5.3 Keurmerkgebruik.....	22
6. Chain of Custody methoden.....	23
6.1 Algemeen.....	23
6.2 Fysieke scheidingsmethode.....	23
6.3 Percentagemethode.....	23
6.4 Kredietmethode.....	25
7. Stelsel van zorgvuldigheidseisen (Due Dilligence Systeem, DDS).....	27
7.1 Algemeen.....	27
Appendix 1: PEFC Stelsel van zorgvuldigheidseisen (Due Dilligence Systeem, DDS) voor het voorkomen van materiaal uit controversiële bronnen	28
Appendix 2: Invoering van de Chain of Custody standaard door multi-site organisaties.....	36

Voorwoord

De PEFC Council (Programme for the Endorsement of Forest Certification) is een wereldwijd vertegenwoordigde organisatie voor de bevordering van duurzaam bosbeheer door middel van boscertificering, Chain of Custody (handelsketen) certificering en labelen van producten afkomstig uit het bos of gebieden van bomen buiten het bos (denk aan bomen aan de randen van landbouwpercelen of in straten, parken of recreatiegebieden). De PEFC claim en het PEFC-label of -logo op producten geven klanten, consumenten en eindgebruikers het vertrouwen over de herkomst van de gebruikte grondstoffen uit duurzaam beheerde bossen, gerecycled materiaal en/of gecontroleerde bronnen (controlled sources).

De PEFC Council erkent nationale boscertificeringssystemen die voldoen aan de eisen van de PEFC Council. De nationale systemen worden regelmatig opnieuw onafhankelijk beoordeeld of ze voldoen aan de internationale duurzaamheidsmeetlat van de PEFC Council. Voor meer informatie over de duurzaamheidsmeetlat van de PEFC Council, kijk op de website www.pefc.org.

PEFC Chain of Custody certificering is gebaseerd op deze standaard (PEFC ST 2002:2020). Deze standaard verzekert dat bosproducten met een PEFC claim of label afkomstig zijn uit een PEFC-gecertificeerd bos, of van gerecyclede of controlled sources.

Deze standaard is ontwikkeld in een open en transparant proces van consultatie en consensus met een groot aantal belanghebbenden. Dit proces staat beschreven in PEFC GD 1003:2009.

Deze standaard vervangt vanaf 14 februari 2020 standaard PEFC ST 2002:2013, tweede editie.

De transitiedatum is 14 februari 2022. Na deze datum vereist PEFC dat alle eisen van deze Chain of Custody standaard worden gevolgd. Na de transitiedatum worden alle externe (her)certificering- en surveillance-audits en alle interne audits volgens dit document uitgevoerd.

Inleiding

Het doel van deze standaard is om organisaties de mogelijkheid te bieden om accurate en verifieerbare informatie te verstrekken over de herkomst van bosproducten uit duurzaam beheerd bos en gerecyclede bronnen en overige PEFC controlled sources.

Door praktische toepassing en certificering volgens deze standaard kunnen organisaties aantonen dat zij bijdragen aan bijvoorbeeld de UN Sustainable Development Goals¹, of het beleid van (Internationaal) Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

Het doel van het communiceren over de herkomst van bos en boom gebaseerde producten is het bevorderen van de vraag naar- en het aanbod van deze producten en daarmee het stimuleren van de voortdurende, markt gestuurde verbetering van het bosbeheer wereldwijd.

¹Voor meer informatie over de UN SDG's kijk op <https://sustainabledevelopment.un.org>

1. Scope

Deze standaard omvat de eisen waar een organisatie aan dient te voldoen om een Chain of Custody voor bos- en boomproducten te implementeren, en om PEFC-claims aan klanten te kunnen afgeven over de herkomst van de bos- en boomproducten uit duurzaam beheerde bossen, gerecycled materiaal en PEFC controlled sources.

Deze Chain of Custody-eisen beschrijven het proces hoe bos- en boomproducten geclassificeerd dienen te worden volgens de gespecificeerde materiaalcategorieën om daarmee informatie over de herkomst van de ingekochte grondstof om te zetten in informatie over de herkomst van de door het bedrijf vervaardigde producten. De standaard beschrijft drie methodes voor de Chain of Custody: fysieke scheidingsmethode, de procentagemethode en de kredietmethode.

Deze standaard beschrijft ook de eisen van het managementsysteem voor de invoering en het beheren van het Chain of Custody-proces, inclusief eisen over gezondheid, veiligheid en arbeidskwesties.

Deze Chain of Custody-standaard zal worden gebruikt om PEFC claims te kunnen maken.

Appendix 2 van deze standaard specificeert de toepassing van deze standaard voor organisaties met meerdere locaties (multi-sites).

Het gebruiken van claims en bijbehorende labels, voortvloeiend uit de toepassing van de Chain of Custody, is gebaseerd op ISO 14020. Het betrekken van gerecycled materiaal in de Chain of Custody is gebaseerd op de eisen van ISO/IEC 14021.

Het gebruik van het PEFC-label op producten is een optioneel communicatiemiddel. Wanneer de organisatie ervoor kiest om het on-product of off-product PEFC-keurmerk toe te passen, worden de eisen voor het gebruik van het PEFC-keurmerk (PEFC ST 2001:2020) een integraal onderdeel van de Chain of Custody-eisen.

Deze standaard wordt ingevoerd ten behoeve van de conformiteitbeoordeling door een derde partij, gebaseerd op eisen die door de PEFC Council of een door PEFC erkend certificeringssysteem zijn gedefinieerd. Deze conformiteitbeoordeling wordt beschouwd als een productcertificering en volgt de eisen van ISO/IEC 17065.

Alle eisen zijn verplicht, tenzij er woorden als “kan”, “mag” of “zou” worden gebruikt. In elk geval bevat de originele Engelstalige versie de juiste (Engelstalige) bewoording met “shall” voor verplichte bepalingen en “should” voor bepalingen die niet verplicht zijn, maar die de organisatie wordt geacht door te voeren. De term “may” duidt op toestemming die ergens voor wordt verleend en “can” wijst op een keuze of mogelijkheid voor een gebruiker van de standaard.

2. Normatieve verwijzingen

De volgende documenten waarnaar wordt verwezen zijn onmisbaar voor de toepassing van deze standaard. Voor zowel gedateerde als ongedateerde verwijzingen is de laatste uitgave van het document (met inbegrip van alle wijzigingen) van toepassing.

PEFC GD 2001, Chain of Custody of Forest-Based Products – Guidance for Use

PEFC ST 2001, PEFC Trademarks Rules – Requirements

PEFC ST 2003, Requirements for Certification Bodies operating Certification against the PEFC International

Chain of Custody Standard

ISO/IEC Guide 2, Standardization and related activities – General vocabulary

ISO 9000, Quality management systems – Fundamentals and vocabulary

ISO 14020, Environmental labels and declarations – General principles

ISO 14021, Environmental labels and declarations – Self-declared environmental claims (Type II environmental labelling)

ISO 19011, Guidelines for auditing management systems

ISO/IEC 17065, Conformity assessment – Requirements for bodies certifying products, processes and services

EN 643, Paper and board – European list of standard grades of recovered paper and board

3. Termen en definities

Voor deze standaard gelden de relevante definities in ISO/IEC Guide 2 en ISO 9000 en de onderstaande definities. De lijst met definities volgt de alfabetische volgorde van de Engelstalige versie:

3.1 Geaccrediteerd certificaat

Een certificaat uitgereikt door een certificerende instelling binnen de scope van zijn accreditatie met daarop afgebeeld het logo van de accreditatie-instelling.

3.2 PEFC bevoegde instantie

Een instantie die bevoegd is verklaard door de PEFC Council om administratieve handelingen uit te voeren namens de PEFC Council.

Notitie: De bevoegde instantie is: óf een PEFC Nationaal Kantoor functionerend in het betreffend land of een andere entiteit die bevoegd is verklaard door de PEFC Council om de administratieve handelingen uit te voeren van het PEFC schema.

3.3 PEFC percentage

Een percentage van **PEFC-gecertificeerd materiaal** in een product of **productgroep**.

3.4 Claimperiode

Het tijdsbestek waarbinnen het PEFC percentage van een **productgroep** is vastgesteld.

Notitie: De claimperiode kan ook worden gespecificeerd als een eenmalig product, opdrachtorder of een productiebatch.

3.5 Klacht

Een uiting van ontevredenheid richting een **organisatie**, gerelateerd aan haar naleving van de eisen van deze standaard, of de klachtenbehandelingsprocedure zelf, waarop expliciet of impliciet een antwoord of besluit wordt verwacht.

3.6 Conflicthout

*“Hout dat ergens in de handelsketen is verhandeld door gewapende groepen, of het nu rebellengroepen of normale soldaten zijn, of door een civiel bestuur of haar vertegenwoordigers, betrokken in gewapende conflicten hetzij om conflicten te bestendigen of om te profiteren van conflictsituaties voor persoonlijk gewin (...) **Conflicthout** is niet per definitie illegaal”, ofwel: de exploitatie zelf van het hout kan een directe oorzaak zijn van het conflict.*

Notitie: Definitie gebruikt door UNEP <http://www.unep.org/dewa/Africa/publications/AEO-2/content/205.htm>.

3.7 Controversiële bronnen

Materiaal uit bos of bomen die afkomstig zijn uit:

- a) Activiteiten die niet in overeenstemming zijn met lokale, nationale en internationale wetgeving, met name op het gebied van: de uitvoering van bosbeheer; natuur-en milieubescherming; beschermde en bedreigde diersoorten; eigendom- en landgebruikrechten van inheemse volken, de lokale bevolking of andere betrokken belanghebbenden; gezondheid, arbeids- en veiligheidskwesties; anticorruptie en het betalen van belastingen.
- b) Activiteiten waarbij de mogelijkheid van **bossen** om een reeks aan houtige en niet-houtige producten op een duurzame wijze te produceren niet in stand wordt gehouden of waar oogstniveaus hoger zijn dan op de lange termijn kan worden volgehouden.
- c) Activiteiten waarbij bosbeheer niet bijdraagt aan het behoud, het beheer of de instandhouding van de biodiversiteit op het niveau van landschap, ecosysteem of soort of op genetisch niveau.
- d) Activiteiten waarbij **ecologisch belangrijke bosgebieden** niet worden geïdentificeerd, beschermd, beheerd of met rust worden gelaten.
- e) Activiteiten waar **bosomvormingen** plaatsvinden, in andere dan gerechtvaardigde omstandigheden waarbij de omvorming:
 - i. de nationale wet- en regelgeving op gebied van landgebruik en bosbeheer volgt; en
 - ii. geen negatieve effecten heeft op **ecologisch belangrijke bosgebieden**, cultureel en sociaal significante gebieden of andere beschermde gebieden, en
 - iii. geen gebieden met een significant hoge koolstofopslag beschadigt, en
 - iv. bijdraagt aan het lange termijn beheer, de economie, en/of sociale voordelen.
- f) Activiteiten waarbij niet in de geest van de ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work (1988) wordt gehandeld.
- g) Activiteiten waarbij niet in de geest van de United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples (2007) wordt gehandeld.
- h) **Conflicthout**
- i) **Genetisch gemodificeerde bomen.**

Notitie 1 (over 3.7b, d en e): Wat niet wordt gezien als “controversiële bronnen” zijn activiteiten in plantagebossen met een omloop van minder dan 35 jaar, welke op agrarische grond staan.

Notitie 2 (over 3.7 i): De restrictie op het gebruik van genetisch gemodificeerde bomen is goedgekeurd door de PEFC Algemene Leden Vergadering gebaseerd op zogenaamde ‘voorzorgsmaatregelen’. Dat houdt in dat er geen genetisch gemodificeerde bomen worden gebruikt tot er genoeg wetenschappelijk bewijs is gevonden dat aantoonde dat de impact op de menselijke en dierlijke gezondheid en het milieu gelijk staat aan-, of beter is dan datgene wat bomen presteren die op de huidige traditionele manieren genetisch worden verbeterd.

3.8 Krediet methode

Een Chain of Custody methode waarbij kredieten die verkregen zijn van gecertificeerd materiaal worden overgebracht naar **PEFC controlled sources** materiaal binnen dezelfde **PEFC product groep**.

3.9 Stelsel van zorgvuldigheids-eisen (Due Dilligence System, DDS)

Een stelsel van procedures en maatregelen, namelijk; informatie verzamelen, risicobeoordeling en risicomitigatie, geïmplementeerd door een **organisatie** om het risico te beperken **dat bos en boom gebaseerde producten uit controversiële bronnen komen**.

Notitie: **Organisaties** kunnen met elkaar samenwerken en gebruik maken van externe diensten voor de implementatie van hun DDS, maar de verantwoordelijkheid om aan de eisen van de DDS te voldoen ligt bij de individuele **organisatie**.

3.10 Ecologisch belangrijke bosgebieden

Bosgebieden die:

- a) beschermde, zeldzame, gevoelige of representatieve bosecosystemen bevatten;
- b) een significante concentratie van inheemse soorten en habitatten van bedreigde soorten bevatten, zoals gedefinieerd in erkende referentielijsten;
- c) bedreigde of beschermde lokale, genetische bronnen bevatten;
- d) bijdragen aan wereldwijde, regionale en nationale significante grote landschappen met een natuurlijke verspreiding en aanwezigheid van van nature voorkomende soorten.

3.11 Gelijkaardig input materiaal

Bos en boom gebaseerde producten die elkaar kunnen vervangen zonder de uitstraling, functie, kwaliteit, type of waarde van het output product significant te veranderen.

3.12 Bos

Een stuk land van minimaal 0.05-1.0 hectare met een kroonbedekking van meer dan 10-30 procent met bomen die potentieel op de betreffende groeiplaats, in volwassen toestand minimaal 2-5 meter hoog kunnen worden (of een gelijkwaardige opstand). Een bos kan bestaan uit 'dicht bos' waarbij bomen uit verschillende lagen en de ondergroei een groot aandeel van het land bedekken, of een open bos. Jonge natuurlijke opstanden en alle plantages die nog een kroonbedekking van 10-30 procent of een hoogte van minimaal 2-5 meter moeten scopeen worden ook begrepen onder bos. Dit geldt ook voor gebieden die normaal gesproken een (deel van het-) bos vormen dat tijdelijk is 'leeg gehaald' door menselijke interventie zoals oogst of door natuurlijke oorzaken, maar waarvan verwacht wordt dat het bos daar terug groeit.

3.13 Materiaal uit bos of bomen

Materiaal afkomstig uit **bossen** of uit andere bronnen die volgens de PEFC Council in aanmerking komen voor PEFC boscertificering, waaronder bomen buiten het bos en **gerecycled materiaal** dat oorspronkelijk uit deze gebieden afkomstig is, maar ook hout en niet-hout materialen zoals kurk, paddenstoelen, bessen etc., ook wel **niet houtgebosproducten** genoemd.

3.14 Bos en boom gebaseerde producten

Producten die **materiaal uit bos of bomen** bevatten, inclusief meetbare maar niet tastbare producten, zoals energie gegenereerd van **materiaal uit bos of bomen**.

3.15 Bosomvorming

Directe, door de mens veroorzaakte, verandering van **bos** naar niet-bos gebied of **bos plantage**.

Notitie: Regeneratie door te planten, te zaaien en/of het door de mens veroorzaakte versterking van natuurlijke zaadbronnen van dezelfde dominante soort die was geoogst of van een andere soort die daar in het verleden voorkwam wordt niet gezien als conversie.

3.16 Bosplantage

Bos of ander bebost land met geïntroduceerde soorten en in sommige gevallen inheemse soorten, dat tot stand is gekomen door aanplanten of zaaien, met als voornaamste doel de productie van hout of niet-houtige producten of diensten.

Notitie 1: Dit bevat alle opstanden met geïntroduceerde soorten die zijn bedoeld voor de productie van hout of niet-houtige producten.

Notitie 2: Een bosplantage kan gebieden met inheemse soorten bevatten, die gekarakteriseerd worden door een klein aantal soorten, intensief landgebruik (bijvoorbeeld cultivatie), rechte aanplantlijnen en/of opstanden van dezelfde leeftijd.

Notitie 3: Toepassing van de definitie vereist overweging van nationale bosbouwterminologie en wettelijke vereisten.

3.17 Genetisch gemodificeerde bomen

Bomen waarvan de genetische eigenschappen zijn aangepast op een manier die niet tot stand kan komen door natuurlijke bevruchting en/of natuurlijke recombinatie. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de van toepassing zijnde wet - en regelgeving die een specifieke definitie geeft van genetisch gemodificeerde organismen.

Notitie 1: De volgende technieken worden gezien als genetische modificatie resulterend in genetisch gemodificeerde bomen (EU Directive 2001/18/EC):

Recombinante nucleïnezuurtechnieken waaronder de samenstellingen van nieuwe combinaties van genetisch materiaal door het inbrengen van nucleïnezuur moleculen die door wat voor methoden dan ook buiten een organisme worden geproduceerd, in een virus, een bacteriële plasmide of een ander vector systeem en hun opname in een gastheerorganisme, in welke zij niet van nature voorkomen, maar waarin zij in staat zijn zichzelf continue voort te planten;

Technieken waaronder de directe introductie van erfelijk materiaal in een organisme, dat buiten het organisme is voorbereid, waaronder micro-injecties, macro-injecties en micro-inkapseling.

Celfusie- (inclusief protoplastfusie) of hybridiseringstechnieken waarin levende cellen met nieuwe combinaties van erfelijk materiaal worden gevormd door de fusie van twee of meer cellen door methoden die niet op een natuurlijke manier voorkomen.

Notitie 2: De volgende technieken worden niet gezien als genetische modificatie resulterend in genetisch gemodificeerde bomen (EU richtlijn 2001/18/EC):

- 1) In vitro fertilisatie;
- 2) Natuurlijke processen als: conjugatie, transductie, transformatie;
- 3) Inductie van polyploïden.

3.18 Materiaalcategorie

Materiaal met bepaalde (herkomst) karakteristieken, namelijk **PEFC-gecertificeerd materiaal, ander materiaal, neutraal materiaal en PEFC controlled sources**.

3.19 Multi-site organisatie

Een organisatie met een geïdentificeerde centrale functie (normaal gesproken, en hierna benoemd als “het centraal kantoor”) waar Chain of Custody gerelateerde activiteiten worden gepland, gecontroleerd en beheerd, en met een of meerdere locaties waar zulke activiteiten volledig of gedeeltelijk worden uitgevoerd.

3.20 Neutraal materiaal

Een **materiaalcategorie** voor materiaal anders dan **materiaal uit bos of bomen** zoals metaal of plastic, die niet in de berekening van het PEFC percentage van een productgroep wordt meegenomen.

3.21 Organisatie

Een persoon of groep mensen die zijn eigen functies heeft met verantwoordelijkheden en relaties om zijn doelen te behalen.

Notitie: In de context van deze standaard heeft een organisatie een PEFC-erkend certificaat en implementeert de organisatie de eisen van deze standaard.

3.22 Overig materiaal

Een **materiaalcategorie** voor **materiaal uit het bos of bomen** waarvoor een **organisatie** niet heeft bepaald dat er een te verwaarlozen risico bestaat dat het materiaal van **controversiële bronnen** is.

3.23 Uitbesteden

Het uitvoeren van activiteiten die relevant zijn voor een **PEFC Chain of Custody** van een **organisatie** door een andere juridische entiteit, zonder continue supervisie of controle van de **organisatie**.

Notitie: Wat over het algemeen niet wordt gezien als uitbesteden zijn: transport, (ont)laden en opslaan van materialen/producten, tenzij er een risico is dat materiaal met verschillende **materiaalcategorieën** of **PEFC percentage** met elkaar worden gemengd.

3.24 PEFC Gecertificeerd materiaal

Materiaal categorie voor:

- a) **Materiaal uit bos of bomen** geleverd door een **leverancier** die een **PEFC erkend certificaat** heeft, met de **PEFC claim** “x% PEFC-gecertificeerd” of geleverd door een **leverancier** die een **PEFC erkend certificaat** heeft volgens een bosbeheer standaard welke is goedgekeurd door PEFC met een andere PEFC goedgekeurde systeem claim.

Notitie: PEFC goedgekeurde systeemclaims staan online op de **PEFC website**.

- b) **Gerecycled materiaal** (niet geleverd met de **PEFC claim** “x% PEFC-gecertificeerd”)

3.25 PEFC-gecertificeerd product

Producten die worden verkocht/getransporteerd door een **organisatie** met de **PEFC claim** “x% PEFC-gecertificeerd”.

3.26 PEFC Chain of Custody

Processen van een **organisatie** voor het behandelen van **bos en boom gebaseerde producten** en informatie gerelateerd aan hun **materiaal categorie**, en het maken van accurate en verifieerbare **PEFC claims**.

3.27 PEFC Claim

Een verklaring van een **organisatie** op verkoop en leveringsdocumentatie van materialen/producten, namelijk de claims “x% PEFC-gecertificeerd” en/of “PEFC controlled sources”.

Notitie 1: Om **PEFC-gecertificeerd materiaal** dat nooit is gemengd met materiaal van **PEFC controlled sources** te kunnen benadrukken, mogen **organisaties** die de **fysieke scheiding** methode gebruiken de tekst “100% PEFC herkomst” in plaats van “100% PEFC-gecertificeerd” gebruiken voor **PEFC-gecertificeerd materiaal** dat is geleverd door een **leverancier** die een bouseigenaar of beheerder is die een **PEFC erkend (bosbeheer)certificaat** heeft, met de claim “100% PEFC-gecertificeerd” of een andere PEFC goedgekeurde systeem claim en voor **PEFC-gecertificeerd materiaal** dat al was geleverd met de claim “100% PEFC herkomst”. **Organisaties** die de **percentage methode** of de **krediet methode** hanteren en materiaal met de claim “100% PEFC herkomst” ontvangen moeten dit beschouwen als de **PEFC claim** “100% PEFC-gecertificeerd”.

Notitie 2: Een lijst van geaccepteerde afkortingen en vertalingen van PEFC claims staat op de **website van PEFC International**.

3.28 PEFC controlled sources

Materiaal categorie die materiaal uit het bos of bomen omvat waarvoor een **organisatie** op grond van haar **Due Diligence Systeem** heeft besloten dat er een “verwaarloosbaar risico” is dat het materiaal uit **controversiële bronnen** komt.

3.29 PEFC klant

Een entiteit die van een **organisatie** een **PEFC claim** voor producten ontvangt, en daarvoor het juridisch eigendom en/of fysiek bezit verkrijgt.

Notitie 1: Wanneer producten fysiek worden geleverd aan een andere entiteit dan de juridisch eigenaar van het materiaal, zal de **organisatie** één enkele **PEFC klant** aanwijzen voor het toepassen van deze definitie. Dat is óf de juridisch eigenaar óf de entiteit die het materiaal fysiek ontvangt.

Notitie 2: De term **PEFC klant** kan ook worden gebruikt voor een interne klant binnen de **organisatie** als er opvolgende productgroepen zijn vastgesteld.

3.30 PEFC productgroep

Een product, of set van producten gemaakt van **gelijkwaardig input materiaal**, gedefinieerd door de productnaam of het producttype en de categorie, de soort, Chain of Custody methode, **materiaal categorie**, **PEFC claim(s)**, waarvoor een **organisatie** zijn **Chain of Custody** toepast.

Notitie 1: De **organisatie** kan individuele producten, product batches en werkorders als productgroepen definiëren.

Notitie 2: De **organisatie** kan een of meer productgroepen definiëren voor parallelle of opeenvolgende productie- of handelsprocessen.

Notitie 3: Voor **multi-site organisaties** zoals gedefinieerd in Appendix 2, 2.3a) in deze standaard kunnen meerdere locaties samen één productgroep hebben.

3.31 PEFC erkend certificaat

Dit is:

- a) een geldig geaccrediteerd bosbeheer-certificaat volgens een boscertificering-systeem dat is erkend door de PEFC Council en verstrekt door een PEFC erkende certificeerder;
- b) een geldig geaccrediteerd Chain of Custody-certificaat verstrekt door een PEFC erkende certificeerder volgens deze standaard, of een andere Chain of Custody standaard die is erkend door PEFC.

Notitie 1: door de PEFC Council erkende boscertificeringssystemen en Chain of Custody standaards zijn te vinden op de **PEFC International website**.

Notitie 2: Voor een groep-of multi-site certificaat geldt dat, daar waar in een apart document wordt bevestigd dat een site of een groepsdeelnemer onderdeel is van het certificaat, zoals een appendix aan het certificaat of een sub-certificaat, dat het aparte document en het certificaat samen worden gezien als het PEFC-erkende certificaat van de site of de groepsdeelnemer.

3.32 PEFC Website

Dit is de website op het adres www.pefc.org

3.33 Percentage methode

Een Chain of Custody methode waarbij het PEFC percentage van een **PEFC productgroep** wordt berekend voor specifieke **claimperiode**, gebaseerd op het input materiaal dat in de **PEFC productgroep** is gegaan.

3.34 Fysieke scheidingsmethode

Een Chain of Custody methode van het controleren van een **PEFC claim** voor een gespecificeerde **PEFC productgroep** gebaseerd op duidelijke identificatie en/of scheiding van verschillende materiaalcategorieën tijdens alle activiteiten die door de **organisatie** worden uitgevoerd.

3.35 Gerecycled materiaal

Materiaal uit bos of bomen dat is

- a) Teruggewonnen uit de afvalstroom tijdens een productieproces. Uitgesloten is hergebruik van materialen, zoals uitval, slijpsel en deeltjes, die zijn vrijgekomen in een proces en weer in hetzelfde proces kunnen worden opgenomen. Uitgesloten zijn bijproducten die uit primaire productieprocessen voortkomen zoals zaagresten (zaagsel, chips, schors, enz.) of resten uit oogstwerkzaamheden (schors, chips, wortels, etc.) omdat dit niet als afval gezien wordt.
- b) Gegeneerd door huishoudens of bedrijven in hun rol als eindgebruiker van een product dat niet meer gebruikt kan worden voor het oorspronkelijke bedoelde gebruik. Dit omvat ook retourzendingen van materiaal vanuit de distributieketen.

Notitie 1: met de zin “die zijn vrijgekomen in een proces en weer in hetzelfde proces kunnen worden opgenomen” wordt bedoeld dat afval of resten uit een proces continu direct wordt teruggevoerd in hetzelfde proces. Bijvoorbeeld, de resten die vrijkomen bij het persen van plaatmateriaal die continu weer aan dezelfde productielijn worden toegevoegd. Dit wordt niet beschouwd als gerecycled materiaal.

Notitie 2: Deze definitie van gerecycled materiaal is gebaseerd op de definities van ISO 14021.

Notitie 3: Verschillende voorbeelden van gerecycled materiaal worden gegeven in PEFC GD 2001.

3.36 Doorlopende percentageberekening

Een Chain of Custody methode waarbij het **PEFC percentage** van een **PEFC productgroep** wordt berekend voor een specifieke **claimperiode**, gebaseerd op het input materiaal binnen de **PEFC productgroep** gemiddeld over een gespecificeerde (input)periode voorafgaand aan de **claimperiode**.

3.37 Substantieel bezwaar

Informatie die wordt ondersteund door bewijs dat erop wijst dat **materiaal uit bos of bomen** uit **controversiële bronnen** komt.

Notitie: Substantieel bezwaar kan bezwaar van derden zijn, alsook van de **organisatie** zelf.

3.38 Leverancier

Een entiteit die materiaal levert wat gebruikt wordt als input voor een **PEFC productgroep** van een **organisatie**.

Notitie 1: wanneer **PEFC-gecertificeerd materiaal** fysiek worden geleverd door een andere entiteit dan de juridisch eigenaar van het materiaal, dan wordt de entiteit die het **PEFC erkende certificaat** heeft en die de **organisatie** als **PEFC klant** heeft gespecificeerd gezien als de **leverancier** van het materiaal in kwestie.

Notitie 2: de term leverancier omvat ook een interne leverancier binnen een **organisatie** die meerdere opeenvolgende **productgroepen** kent.

3.39 Keurmerk gebruik

Gebruik van de PEFC keurmerken, zowel on-product als off-product.

3.40 Bomen buiten het bos (Trees Outside Forest, TOF)

Bomen die buiten gebieden groeien die nationaal worden gekarakteriseerd als **bosgebied**.

4. Eisen voor het managementsysteem

4.1 Algemene eisen

- 4.1.1** De **organisatie** hanteert een managementsysteem in overeenstemming met de hierna volgende eisen. Het managementsysteem verzekert een correcte invoering en handhaving van het **PEFC Chain of Custody** proces en moet passend zijn bij de aard, de scope en de omvang van de uitgevoerde werkzaamheden en betreft ook de uitbestede activiteiten die relevant zijn voor de Chain of Custody van de **organisatie** en alle sites in het geval van **multi-site organisaties** (zie Appendix 2).
- 4.1.2** De **organisatie** zal de scope van haar **PEFC Chain of Custody** definiëren door de **PEFC productgroepen** te specificeren voor welke de eisen van de **PEFC Chain of Custody** zijn geïmplementeerd.
- 4.1.3** De **organisatie** zal alleen **PEFC claims** en PEFC gerelateerde uitingen maken die, naar beste weten, correct zijn en binnen haar **PEFC Chain of Custody** vallen.

4.2 Gedocumenteerde procedures

- 4.2.1** De **organisatie** legt de procedures voor de **PEFC Chain of Custody** schriftelijk vast. De gedocumenteerde procedures bevatten ten minste de volgende elementen:
- a) verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot de **PEFC Chain of Custody**;
 - b) beschrijving van de grondstofstromen binnen het productie/handelsproces, waaronder de definities van de **productgroepen**;
 - c) procedures voor het **PEFC Chain of Custody** proces die alle eisen van deze standaard omvatten, waaronder:
 - i. vaststellen van **materiaal categorieën**
 - ii. **fysieke scheiding** van **PEFC-gecertificeerd materiaal, PEFC controlled sources** materiaal en **ander materiaal**,
 - iii. definitie van **productgroepen**, berekening van het **PEFC percentage**, beheer van kredietrekeningen, het overschrijven naar outputs (voor **organisaties** die de **percentage of de krediet methode** toepassen);
 - iv. verkoop/doorgeven van producten en **PEFC claims**, waaronder documenten waarin **PEFC claims** worden gemaakt, en on-product en off-product **gebruik van keurmerken**.
 - v. administratie
 - vi. interne audits en afwijking-controle,
 - vii. het Stelsel van Zorgvuldigheid (**Due Dilligence Systeem**),
 - viii. procedures voor klachtenafhandeling
 - ix. **uitbestedingen**

4.3 Verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor de Chain of Custody

4.3.1 Algemene verantwoordelijkheden

4.3.1.1 Het management van de **organisatie** legt haar betrokkenheid en inzet om de Chain of Custody volgens deze standaard in te voeren en te handhaven schriftelijk vast. Deze schriftelijke verklaring van de **organisatie** wordt kenbaar gemaakt aan het eigen personeel, **leveranciers**, klanten en andere geïnteresseerde partijen.

4.3.1.2 Het management van de **organisatie** benoemt een lid van het management, dat, los van zijn/haar overige verantwoordelijkheden, de hoogste verantwoordelijkheid en bevoegdheid krijgt over de **PEFC Chain of Custody** van de **organisatie**.

4.3.2 Verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor de Chain of Custody

De **organisatie** wijst personeelsleden aan die werkzaamheden uitvoeren voor de invoering en handhaving van de **PEFC Chain of Custody** en benoemt de verantwoordelijke en bevoegde personeelsleden voor de implementatie van de procedures benoemd in 4.2.1 c) i-viii.

4.4 Administratie

4.4.1 Om bewijs van conformiteit aan de eisen van deze standaard te leveren zal de **organisatie** tenminste de volgende gegevens over de productgroepen van de **PEFC Chain of Custody** vastleggen:

- a) gegevens van alle **leveranciers** van input materiaal geleverd met een **PEFC claim**, inclusief het bewijs van de gecertificeerde status van de **leverancier**;

Notitie: Bewijs kan een afdruk zijn van de **PEFC website**.

- b) gegevens van alle ingekochte materialen, inclusief **PEFC claims** en documentatie betreffende de levering van input materiaal en gerecycled input materiaal informatie die onderbouwt dat er aan de definitie van **gerecycled materiaal** wordt voldaan;
- c) gegevens over de berekening van het **PEFC percentage**, het overbrengen van percentages naar outputproducten en het beheer van de kredietrekening, wanneer dit voor de organisatie van toepassing is;
- d) gegevens van alle verkochte/overgedragen producten, waaronder **PEFC claims** en de bijhorende leveringsdocumenten van de outputproducten;
- e) gegevens van het Stelsel van Zorgvuldigheid (**Due Diligence Systeem**) met inbegrip van uitgevoerde risicoanalyses en het beheren van leveringen met een significant risico, wanneer dit voor de organisatie van toepassing is;
- f) gegevens van interne audits, de periodieke beoordeling van de Chain of Custody, geconstateerde afwijkingen en de genomen corrigerende maatregelen; gegevens over klachten en de afhandeling daarvan.

4.4.2 De **organisatie** bewaart alle gegevens gedurende een periode van minimaal vijf jaar.

4.5 Resource management

4.5.1 Personeel

De **organisatie** zorgt ervoor, en kan aantonen dat al het personeel dat bij de uitvoering en beheer van de **PEFC Chain of Custody** betrokken is, voldoende competent is op basis van training, opleiding, vaardigheden en ervaring.

4.5.2 Technische voorzieningen

De **organisatie** benoemt, verzorgt en onderhoudt de infrastructuur en technische voorzieningen die nodig zijn om de **PEFC Chain of Custody** effectief in te voeren en te beheren volgens deze standaard.

4.6 Inspectie en controle

4.6.1 De **organisatie** voert ten minste één keer per jaar, en voorafgaand aan de initiële audit, een interne audit uit waarbij alle aspecten van deze standaard worden meegenomen die van toepassing zijn op de **organisatie**, waaronder activiteiten gerelateerd aan **uitbesteding**. Wanneer nodig worden er corrigerende en preventieve maatregelen genomen.

Notitie: richtlijnen voor het uitvoeren van een interne audit staan in ISO 19011

4.6.2 Het management van de **organisatie** zal op zijn minst een keer per jaar de resultaten van de interne audit en de **PEFC Chain of Custody** van de **organisatie** doornemen.

4.7 Klachtenprocedure

4.7.1 De **organisatie** stelt een procedure op voor de afhandeling van **klachten** van **leveranciers**, klanten en andere partijen gerelateerd aan haar Chain of Custody, volgens 4.7.2.

4.7.2 Bij ontvangst van een **klacht** moet de **organisatie**:

- a) de klager binnen tien werkdagen formeel op de hoogte stellen van de ontvangst van **de klacht**;
- b) alle benodigde informatie verzamelen en controleren om de klacht te beoordelen en een beslissing te nemen over de afhandeling van **de klacht**;
- c) de beslissing over **de klacht** en de behandeling daarvan formeel aan de klager meedelen;
- d) de benodigde toepasselijke corrigerende en preventieve maatregelen nemen, als dat nodig is.

4.8 Afwijkingen en corrigerende acties

4.8.1 Wanneer bij een interne of externe audit een afwijking van de eisen van deze standaard wordt vastgesteld, zal de **organisatie**:

- a) op de afwijking reageren door, mits van toepassing:
 - i. actie te ondernemen om deze te beheersen en te verbeteren;
 - ii. de gevolgen van de afwijking aan te pakken.
- b) inschatten of het nodig is om actie te ondernemen om herhaling van de afwijking te voorkomen, door:
 - i. de afwijking te evalueren
 - ii. de oorzaken van de afwijking vast te stellen
 - iii. vast te stellen of gelijkwaardige afwijkingen bestaan, of potentieel kunnen ontstaan
- c) de benodigde acties uitvoeren
- d) de effectiviteit van de corrigerende acties beoordelen
- e) veranderingen in het managementsysteem aanbrengen als dat nodig is

4.8.2 De corrigerende actie zal passend zijn voor de gevolgen van de vastgestelde afwijking.

4.8.3 De **organisatie** zal gedocumenteerde informatie bijhouden als bewijs van:

- a) de oorzaak van de afwijking en elke daartegen genomen maatregel
- b) de resultaten van elke corrigerende actie

4.9 Uitbesteden

4.9.1 De **organisatie** mag activiteiten die binnen haar **PEFC Chain of Custody** vallen uitbesteden aan een andere entiteit.

4.9.2 De **organisatie** zal tijdens alle fasen van **uitbesteding** verantwoording dragen voor het voldoen aan de eisen van deze standaard, waaronder de managementsysteem eisen. De **organisatie** zal een schriftelijke overeenkomst met alle partijen hebben die uitbestedingsactiviteiten uitvoeren, waarbij er wordt verzekerd dat:

- a) De materialen/producten die binnen de **PEFC Chain of Custody** van de **organisatie** vallen, fysiek worden gescheiden van de andere materialen of producten, en
- b) De **organisatie** toegang heeft tot de vestiging(en) van de entiteit voor interne en externe audits naar het voldoen aan de eisen van deze standaard van de uitbesteedde activiteiten.

Notitie 1: Een sjabloon van een **uitbestedingsovereenkomst** kan worden verkregen via de PEFC Council of via PEFC Nederland.

Notitie 2: Interne audits van uitbesteedde activiteiten zouden op zijn minst jaarlijks moeten worden uitgevoerd en voordat de uitbesteedde activiteit wordt gestart.

4.10 Sociale, gezondheids- en veiligheidseisen in de Chain of Custody

Deze bepaling bevat eisen ten aanzien van gezondheid, veiligheid en arbeidskwesties die zijn gebaseerd op de ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work, 1998.

4.10.1 De **organisatie** zal aan kunnen tonen dat zij voldoet aan haar verplichting tot het invoeren van- en het voldoen aan de sociale, gezondheids- en veiligheidseisen van deze standaard.

4.10.2 De **organisatie** zal aantonen dat :

- a) werknemers niet worden verhinderd om zich vrij te verenigen, hun vertegenwoordigers te kiezen en om collectief met hun werkgever te onderhandelen
- b) geen dwangarbeid wordt toegepast
- c) geen gebruik wordt gemaakt van werknemers jonger dan de wettelijke minimumleeftijd van 15 jaar; of een leerplichtige leeftijd die hoger is
- d) alle werknemers een gelijke behandeling krijgen
- e) de arbeidsomstandigheden de veiligheid en gezondheid niet in gevaar brengen

5. Identificering van inputs en de verkoop van PEFC gecertificeerde producten

5.1 Identificering van input materiaal

5.1.1 Voor elke levering van materiaal wat gebruikt wordt als input voor een **PEFC productgroep** zal de **organisatie** documenten van de **leverancier** ontvangen met de volgende informatie:

- a) de gegevens van de **leverancier**
- b) identificatie van het product
- c) de hoeveelheid van het product
- d) identificatie van de levering d.m.v de leveringsdatum, leveringsperiode of boekhoudkundige periode

Daarnaast omvat het document voor elk product met een **PEFC claim**:

- e) de naam van de **organisatie** als de **PEFC klant** van de levering
- f) de van toepassing zijnde **PEFC claim** specifiek voor ieder product met een claim die op de documentatie genoemd staat
- g) het certificaatnummer van het PEFC erkende certificaat van de **leverancier**

Notitie 1: het certificaatnummer is een nummer of een alfanumerieke combinatie, die een unieke identificatie is van het certificaat.

Notitie 2: een leveringsdocument is bijvoorbeeld een factuur of pakbon die de vereiste informatie bevat.

5.1.2 Leveranciersbeoordeling

5.1.2.1 Voor alle inkomende leveringen met een **PEFC claim** zal de **organisatie** op de **PEFC website** verifiëren of de **leverancier** een geldig **PEFC erkend certificaat** heeft.

5.1.2.2 Voor elke levering van materiaal dat wordt gebruikt als input voor een **PEFC productgroep** zal de **organisatie** de **materiaalcategorie** vaststellen van het ingekochte materiaal.

5.2 Verkoop van PEFC gecertificeerde producten

5.2.1 Voor producten uit een **PEFC productgroep** die door een **organisatie** worden verkocht met een **PEFC claim** naar een **PEFC klant**, zal het de klant voorzien van documentatie met daarin voor elke levering de volgende informatie:

- a) gegevens van de **PEFC klant**
- b) de naam van de **organisatie** als de **leverancier** van het materiaal
- c) de productidentificatie
- d) de hoeveelheid van het product
- e) de datum van levering / leveringsperiode / boekhoudkundige periode
- f) de van toepassing zijnde **PEFC claim** specifiek voor elk te claimen product dat op de documentatie genoemd staat.
- g) het certificaatnummer van het PEFC erkende certificaat van de **organisatie**

Notitie: het certificaatnummer is een numeriek of alfanumerieke combinatie, wat een unieke identificatie is van het certificaat.

5.2.2 De **organisatie** zal specificeren op welk type document de **PEFC claims** worden gemaakt (bijvoorbeeld een factuur of pakbon).

5.3 Keurmerkgebruik

5.3.1 Het gebruik van de PEFC-keurmerken, dat zijn het PEFC-logo en de PEFC-labels, de Chain of Custody claims op het product en de PEFC initialen, zal in lijn zijn met de PEFC ST 2001, *PEFC Keurmerkgebruik Regels – Eisen*

5.3.2 Om het voor de **organisatie** mogelijk te maken om PEFC-keurmerken te gebruiken volgens de PEFC-keurmerk vereisten, zal de **organisatie** een geldige logolicentie van PEFC Nederland, moeten verkrijgen.

5.4 Het gehalte gerecycled materiaal

5.4.1 Voor producten die onder de **PEFC Chain of Custody** van de **organisatie** vallen en die **gerecycled materiaal** bevatten, zal de **organisatie** gehalte aan **gerecycled materiaal** berekenen volgens de eisen van ISO 14021 en op aanvraag daarover informeren.

6. Chain of Custody methoden

6.1 Algemeen

- 6.1.1** Er zijn drie methoden om de **PEFC Chain of Custody** te implementeren, namelijk de **fysieke scheidingsmethode**, de **percentagemethode** en de **krediet methode**. Afhankelijk van de aard van materiaalstromen en processen bepaalt de **organisatie** de van toepassing zijnde methode.
- 6.1.2** De **organisatie** zal de gekozen Chain of Custody methode(n) in deze standaard implementeren voor specifieke **PEFC productgroepen**.
- 6.1.3** **PEFC productgroepen** zullen worden geïmplementeerd voor producten met **gelijkwaardig input materiaal** in dezelfde meeteenheid, of eenheden die kunnen worden samengevoegd tot een enkele meeteenheid.
- 6.1.4** De **organisatie** zal alleen **PEFC-gecertificeerd materiaal** en **PEFC controlled sources** materiaal als input voor **PEFC productgroepen** gebruiken.

6.2 Fysieke scheidingsmethode

- 6.2.1** De **organisatie** die de **fysieke scheidingsmethode** toepast moet ervoor zorgen dat materialen met verschillende **materiaal categorieën** gescheiden of duidelijk herkenbaar zijn tijdens alle stappen van het productie- of handelsproces.

Notitie: Fysieke scheiding kan worden uitgevoerd door er voor te zorgen dat de **materiaal categorie** en het **PEFC percentage** kunnen worden geïdentificeerd, bijvoorbeeld door aparte opslag, markering, onderscheidende producteigenschappen of productietijd.

- 6.2.2** Wanneer materiaal met verschillende **PEFC percentages** worden gebruikt als input in dezelfde **PEFC productgroep** onder de **fysieke scheidingsmethode** zal de **organisatie** het laagste **PEFC percentage** van de input als **PEFC percentage** van de output gebruiken.

Voorbeeld: Een **organisatie** die materiaal gebruikt met 100%, 75%, en 70% **PEFC percentage** als input in dezelfde **PEFC productgroep** kan onder de **fysieke scheidingsmethode** de output claimen als 70% PEFC-gecertificeerd.

- 6.2.2.1** Wanneer er onder de **fysieke scheidingsmethode** **PEFC-gecertificeerd materiaal** en **PEFC controlled sources** materiaal wordt gebruikt als input in dezelfde **PEFC productgroep**, zal de **organisatie** de output als **PEFC controlled sources** claimen.

6.3 Percentagemethode

- 6.3.1** De **percentage methode** kan worden toegepast om het **PEFC percentage** te berekenen van **PEFC productgroepen** waarin **PEFC-gecertificeerd** en **PEFC controlled sources** materiaal werden gebruikt als input materiaal.

6.3.2 Berekening van het PEFC percentage

6.3.2.1 De organisatie berekent het PEFC percentage voor elke afzonderlijke PEFC productgroep voor een bepaalde claimperiode volgens de volgende formule:

$$Pp (\%) = \frac{Vc}{Vc + Vcm} \times 100$$

Pp PEFC percentage

Vc Volume PEFC-gecertificeerd materiaal

Vcm Volume PEFC controlled sources materiaal

Notitie: neutraal materiaal wordt niet meegenomen in de berekening van het PEFC percentage.

6.3.2.2 De organisatie voert de berekening van het PEFC percentage uit met één enkele meeteenheid voor alle materialen die in de berekening worden meegenomen. Wanneer er voor het uitvoeren van de berekening moet worden omgerekend naar één enkele meeteenheid zal de organisatie dit alleen doen met algemeen erkende omrekeningsfactoren en -methoden. Als deze niet bestaan definieert de organisatie zelf een aanvaardbare en betrouwbare omrekenfactor.

6.3.2.3 Als de ingekochte materialen voor een deel uit PEFC-gecertificeerd materiaal bestaan, dan kan alleen het deel dat correspondeert met het door de leverancier geclaimde percentage als PEFC-gecertificeerd materiaal in de berekening worden meegenomen. De rest van het materiaal wordt meegerekend als PEFC controlled sources materiaal.

Voorbeeld: 1 ton materiaal geleverd met de PEFC claim “70% PEFC-gecertificeerd” en 1 ton materiaal geleverd met de PEFC claim “100% PEFC-gecertificeerd” worden gebruikt als input. Gebruik makend van de formule onder 6.3.3.1 is het PEFC percentage (Pp)
 $Cc[\%] = ((700\text{kg} + 1000\text{kg}) / ((700 + 1000) + 300)) \times 100 = (1700 / 2000) \times 100 = 85\%$ van PEFC-gecertificeerd materiaal.

6.3.3 Het PEFC percentage berekend voor een PEFC productgroep zal worden gebruikt als percentage in de PEFC claim “X% PEFC-gecertificeerd”

Voorbeeld: Als het PEFC percentage van een PEFC productgroep is berekend met 54% voor een specifieke claimperiode, kunnen alle producten die gedekt zijn binnen de productgroep tijdens deze claimperiode worden verkocht/verplaatst als PEFC-gecertificeerde producten met de PEFC claim “54% PEFC-gecertificeerd”.

Notitie: Deze standaard definieert geen minimum drempel voor het PEFC percentage voor het maken van de PEFC claim X% PEFC-gecertificeerd. Echter, er is wel een minimum drempel van 70% PEFC gecertificeerd materiaal voor het gebruik van de PEFC-keurmerken op een product. Die is gespecificeerd in PEFC ST 2001.

6.3.4 De organisatie mag een doorlopend percentage toepassen binnen de percentage methode.

6.3.5 De **organisatie** die het **doorlopend percentage** toepast zal het PEFC percentage berekenen van een **PEFC productgroep** en **claimperiode** gebaseerd op materiaal wat is gekocht tijdens de input periode voorafgaand aan de claimperiode. De **claimperiode**, in het geval van het doorlopend percentage, zal niet langer zijn dan 3 maanden en de input periode zal niet langer zijn dan 12 maanden.

Voorbeeld: Een **organisatie** die heeft gekozen voor een **claimperiode** van drie maanden en 12 maanden input periode, berekent het PEFC percentage voor de komende drie maanden gebaseerd op het input materiaal van de afgelopen 12 maanden.

6.4 Krediet methode

6.4.1 De **krediet methode** kan worden toegepast om krediet dat is verkregen uit de input van **PEFC-gecertificeerd materiaal** te verplaatsen naar **PEFC controlled sources** materiaal binnen dezelfde **PEFC productgroep**.

6.4.2 De **organisatie** creëert en beheert een kredietrekening voor kredieten die zijn verkregen van input van **PEFC-gecertificeerd materiaal**. De kredieten worden berekend in één enkele meeteenheid. Het kan vereist zijn om een omreken factor te bepalen voor de omvorming van de meeteenheden van de input componenten naar de output producten.

6.4.3 De totale hoeveelheid verzameld krediet op de kredietrekening kan nooit meer zijn dan de som van het krediet dat tijdens de laatste 24 maanden aan de kredietrekening is toegevoegd. Deze periode van maximaal 24 maanden kan worden verlengd tot de gemiddelde productietijd als de organisatie kan aantonen dat de gemiddelde productietijd meer dan 24 maanden is.

Voorbeeld: Indien de gemiddelde productietijd van een product 36 maanden is kan de organisatie de maximum periode voor het verzamelen van krediet verlengen van 24 tot 36 maanden.

6.4.4 De **organisatie** past de **krediet methode** toe voor één enkele claim. Wanneer **de organisatie** een enkele levering van materiaal met een **PEFC claim** en een claim van een ander bos-certificeringssysteem heeft, moet de organisatie kiezen of het deze claim als één claim samenvoegt of één van de claims gebruiken voor het berekenen van het volume krediet.

Voorbeeld: Een organisatie ontvangt een enkele levering van materiaal met claims van twee certificeringssystemen en maakt óf een kredietrekening voor de samengevoegde claim (bijvoorbeeld PEFC-gecertificeerd/*ander systeem claim*) óf kiest voor de enkele claim (ofwel PEFC-gecertificeerd ofwel *ander systeem claim*) welke wordt gebruikt om het volume aan de betreffende kredietrekening toe te voegen.

6.4.5 Er zijn twee manieren om het volume krediet te berekenen:

- a) **PEFC percentage** en het volume output producten (6.4.8) of
- b) ingekocht materiaal en de input/output ratio (6.4.7).

6.4.6 De **organisatie** die de kredietmethode gebruikt berekent het krediet door vermenigvuldiging van het volume output producten gedurende de **claimperiode** met het PEFC percentage van de betreffende **claimperiode**.

Voorbeeld: In een bepaalde **claimperiode** heeft de productgroep met een output van 100 ton producten een **PEFC percentage** van 54%. De **organisatie** krijgt dan 54 ton ($100 \times 0,54$) volume krediet.

6.4.7 Als de **organisatie** een verifieerbare ratio tussen materiaal input en output producten kan overleggen, kan het volume krediet direct worden berekend vanuit de input van **PEFC-gecertificeerd materiaal**. Het inputvolume van **PEFC-gecertificeerd** materiaal wordt vermenigvuldigd met de input/output ratio.

Voorbeeld: Het inputvolume is 70 m³ **PEFC-gecertificeerd** materiaal (bijv. 100 m³ met de **PEFC claim** “70% PEFC-gecertificeerd”) en de input/output ratio is 0,6 (bijv. 1 m³ rondhout levert 0,6 m³ gezaagd hout op). De **organisatie** krijgt dan 42 m³ (70 x 0,6) volume krediet.

6.4.8 De **organisatie** zal de kredieten van het krediet account naar de output producten overhevelen die gedekt zijn door het krediet account. Het krediet wordt zo overgeheveld dat de gecertificeerde producten 100% gecertificeerd materiaal bevatten of minder dan 100% **gecertificeerd materiaal** volgens een door **de organisatie** bepaalde drempel. Het volume gecertificeerde producten vermenigvuldigd met het PEFC percentage van de gecertificeerde producten is daarbij gelijk aan het krediet dat op de kredietrekening in mindering is gebracht.

Voorbeeld: De **organisatie** kan 7 eenheden krediet gebruiken om 7 eenheden product als 100% PEFC-gecertificeerd, of 10 eenheden product als 70% PEFC-gecertificeerd te verkopen.

7. Stelsel van Zorgvuldigheidseisen (Due Dilligence Systeem, DDS)

7.1 Algemeen

7.1.1 De organisatie zal een stelsel van zorgvuldigheidseisen toepassen volgens het PEFC Due Diligence Systeem (DDS) zoals vastgelegd in Appendix 1 van de deze standaard. Het PEFC DDS moet worden uitgevoerd voor al het materiaal dat wordt gebruikt als input voor een **PEFC productgroep**, behalve **gerecycled materiaal**. Middels het PEFC DDS zal de **organisatie** vaststellen dat er een verwaarloosbaar risico is dat materiaal dat wordt gebruikt als input voor **PEFC productgroepen** uit **controversiële bronnen** komt, en dat het voldoet aan de definitie van **PEFC controlled sources** materiaal.

7.1.2 Voor **PEFC productgroepen** waar alleen input materiaal is gebruikt dat is geleverd met een **PEFC claim** van een **leverancier** die een **PEFC erkend certificaat** bezit, kan de **organisatie** de **PEFC DDS** toepassen door aan de volgende eisen te voldoen:

- a) Om PEFC gecertificeerde en niet-gecertificeerde entiteiten in staat te stellen verderop in de handelsketen een **DDS** te implementeren, zal de **organisatie**, op aanvraag, de informatie die is gespecificeerd in Appendix 1, paragraaf 2.1 aanleveren voor materiaal dat is doorgegeven met een **PEFC claim**. Als de **organisatie** de gevraagde informatie niet bezit zal de aanvraag worden doorgegeven naar de relevante **leverancier(s)** van de **organisatie**. (Appendix 1, paragraaf 2.2),
- b) Wanneer er interne of externe substantiële bezwaren zijn geuit over de origine van het input materiaal van **controversiële bronnen**, zal de **organisatie** deze bezwaren behandelen volgens Appendix 1, paragraaf 4.
- c) De **organisatie** zal een beleid en procedure bepalen, documenteren en implementeren, waarmee wordt verzekerd dat wanneer de organisatie kan weten dat **bos en boom producten**, met inbegrip van **materiaal uit bos en bomen** buiten de **PEFC chain of custody** van de organisatie, uit illegale bronnen komen (**controversiële bronnen**, 3.7 a), of wanneer zij daarover **gegronde bezwaren** heeft ontvangen deze materialen niet op de markt zullen worden gebracht tot het bezwaar is opgelost volgens Appendix 1, paragraaf 4.

Appendix 1: PEFC Stelsel van Zorgvuldigheid (Due Diligence System, DDS) voor het voorkomen van materiaal uit controversiële bronnen

Normatieve Appendix

1. Algemene eisen

- 1.1 De **organisatie** zal met een **Due Diligence systeem** werken. De DDS dient als ondersteuning van de garantie dat activiteiten die door de organisatie worden uitgevoerd onder de scope van deze standaard voldoen aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving omtrent hout, waaronder handels- en douane wetgeving, en om het risico dat het gekochte materiaal uit **controversiële bronnen** komt te minimaliseren.
- 1.2 De PEFC DDS zal worden toegepast voor alle input van **materiaal uit bos of bomen** die binnen de **PEFC Chain of Custody** en **PEFC productgroepen** van de organisatie vallen, behalve voor **gerecycled materiaal**.

Notitie: De DDS kan worden geïmplementeerd door een **organisatie** voor **materiaal uit bos of bomen** uit **bos** die onder haar eigen beheer vallen.

- 1.3 De **organisatie** zal de PEFC DDS in de volgende drie stappen uitvoeren:
 - a) het verzamelen van informatie
 - b) de risicobeoordeling
 - c) het controleren van leveringen met een significant risico
- 1.4 De **organisatie** die grondstof koopt die afkomstig is van soorten uit de Appendix I - III van CITES zal voldoen aan de van toepassing zijnde regels gerelateerd aan CITES.

2. Toegang tot informatie

- 2.1 Om het voor de **organisatie** mogelijk te maken haar PEFC DDS toe te passen zal de **organisatie** toegang hebben tot de volgende informatie van haar **leverancier(s)**
 - a) Gegevens over de boomsoort die is geleverd, of een lijst van boomsoorten die mogelijk zijn geleverd, in het materiaal/product volgens de algemene naam en/of wetenschappelijke naam waar dat van toepassing is.
 - b) Het land waar het materiaal is geoogst en, indien van toepassing, sub-nationale regio en/of concessie voor houtoogst.

Notitie 1: Toegang tot de wetenschappelijke naam van een soort is vereist als een algemene naam van een soort kan leiden tot een risico van verkeerde identificatie van de soort.

Notitie 2: Gebruik van een handelsnaam van een soort valt ook onder het noemen van de algemene naam als alle soorten die vallen onder de handelsnaam een gelijk risico hebben op een herkomst uit **controversiële bronnen**.

Notitie 3: Toegang tot het sub-nationale niveau van het oorspronkelijke materiaal is vereist als sub-nationale regio's binnen een land geen gelijkwaardig risico hebben op **controversiële bronnen**.

Notitie 4: De term "concessie voor houtoogst" verwijst naar een oogstcontract in een geografisch gedefinieerd bosgebied.

Notitie 5: De term "land/regio" wordt verder in deze clausule gebruikt om een land, een sub-nationale regio of concessie van de oogst van het materiaal/product te identificeren.

2.2 Om het voor PEFC-gecertificeerde en niet-gecertificeerde entiteiten verderop in de handelsketen mogelijk te maken een **DDS** te implementeren, zal de **organisatie**, op aanvraag, de gespecificeerde informatie volgens 2.1 van deze appendix aanleveren voor materiaal dat overgedragen is met een **PEFC claim**. Als de **organisatie** de gevraagde gegevens niet heeft, zal de vraag worden doorgezet naar de relevante **leverancier(s)** van de **organisatie**.

3. Risicobeoordeling

- 3.1 De **organisatie** zal een risicobeoordeling uitvoeren, waarbij zij het risico zal beoordelen op het kopen van grondstoffen uit **controversiële bronnen**, voor alle input van **materiaal van bos of bomen** die binnen de **PEFC Chain of Custody** van de organisatie vallen, met de uitzondering van materialen/producten geleverd met een **PEFC claim** door een **leverancier** met een **PEFC erkend certificaat**, omdat het risico dat dit materiaal uit **controversiële bronnen** komt kan worden gezien als "verwaarloosbaar".
- 3.2 Het resultaat van de risicobeoordeling van de organisatie zal leiden tot een classificering in één van de categorieën "verwaarloosbaar" of "significant".
- 3.3 De risicobeoordeling van de organisatie zal worden gebaseerd op de risico-indicatoren op herkomst- en ketenniveau zoals uiteengezet in de tabellen 1-3 hieronder.
- 3.4 Wanneer de organisatie bij de risicobeoordeling de indicatoren vaststelt die genoemd zijn in tabel 1, mag de **organisatie** het materiaal als "te verwaarlozen risico" op herkomst uit **controversiële bronnen** beschouwen, en daarmee de risicobeoordeling afsluiten zonder daarbij de indicatoren uit de tabellen 2 en 3 in acht te nemen.
- 3.5 Wanneer de bij risicobeoordeling door de organisatie de indicatoren die genoemd zijn in tabel 1 niet zijn vastgesteld, zal de risicobeoordeling worden voortgezet volgens de indicatoren in de tabellen 2 en 3; en als een van deze indicatoren van toepassing zijn, zal de **organisatie** dit materiaal als "significant risico" met herkomst uit **controversiële bronnen** beschouwen.
- 3.6 Wanneer er geen enkele indicator uit de tabellen 2 en 3 is vastgesteld, mag de **organisatie** de leveringen beschouwen als "te verwaarlozen risico" op herkomst uit **controversiële bronnen** beschouwen en haar risicobeoordeling daarmee afsluiten.

Tabel 1: Lijst met indicatoren voor verwaarloosbaar risico

Indicatoren
Leveringen die zijn gecertificeerd volgens een ander boscertificeringssysteem (anders dan PEFC erkend), die de eisen van de term controversiële bronnen adresseren en worden ondersteund door een bosbeheer, Chain of Custody of vezel inkoop certificaat die is uitgegeven door een onafhankelijke certificerende instelling
Leveringen die zijn geverifieerd door een overheids- of privaat verificatie- of vergunningssysteem, anders dan boscertificeringssystemen, die de activiteiten dekken onder de term controversiële bronnen .
Leveringen die worden ondersteund door de volgende duidelijke, verifieerbare gegevens: De meest recente Transparency International (TI) Corruptie Perceptie Index (CPI) van het land en/of de sub-nationale regio waar het hout is geogst, is hoger dan 50, of de meest recente World Justice Project (WJP) Rule of Law Index is hoger dan 0,5, en de handelsnaam en het soort product evenals de algemene naam van de boomsoort en, waar van toepassing, de wetenschappelijke naam, en alle leveranciers in de handelsketen, en het bosgebied van de oorspronkelijke levering, en gegevens, inclusief contractuele overeenkomsten en verklaringen, of andere betrouwbare informatie die aangeeft dat producten niet uit controversiële bronnen komen.

Tabel 2: Lijst van indicatoren voor significant risico op herkomst niveau

a) Activiteiten die niet voldoen aan de van toepassing zijnde lokale, nationale of internationale wetgeving voor bosbeheer, waaronder wetgeving over bosbeheeractiviteiten; natuur- en milieubescherming; beschermde en bedreigde soorten; eigendom en landgebruik rechten voor inheemse volken, lokale bevolking of andere betrokken belanghebbenden; gezondheid, werk en veiligheidsissues; anti-corruptie en het betalen van toepassing zijnde belastingen.
De meest recente Transparency International (TI) Corruptie Perceptie Index (CPI) score van het land is lager dan 50 of de meest recente World Justice Project (WJP) Rule of Law Index is lager dan 0,5. ⁴
Het land/ de regio staat bekend om het lage niveau van bosbeleid en wetshandhaving.
Boomsoorten die in het materiaal of product zitten staan bekend om hun relatie met activiteiten die worden verstaan onder de onderdelen (a) of (b) van de term controversiële bronnen in het land of de regio.
Het land valt onder een door de VN, EU of nationale overheid opgelegde sanctie die de export en/of import beperkt van bos- en boomproducten .

Activiteiten waarbij de mogelijkheid van bossen om een scala aan hout en niet-houtige producten en diensten op een duurzame basis te produceren niet wordt behouden of waarbij oogst niveaus hoger zijn dan op de lange termijn volgehouden kan worden.
Volgens publiekelijk beschikbare gegevens, zoals de FAO Forest Resource Assessments, overstijgt de jaarlijkse hoeveelheid geoogst industrieel rondhout de jaarlijkse bijgroei in het land/de regio van herkomst.
<p>b) Activiteiten waarbij het bosbeheer niet bijdraagt aan het behoud of beheer van biodiversiteit op landschap-, ecosysteem-, soort- of genetisch niveau.</p> <p>Activiteiten waarbij ecologisch belangrijke bosgebieden niet worden geïdentificeerd, beschermd, beheert of met rust worden gelaten.</p>
De Environment Performance Index (EPI) ⁵ score voor “Biodiversiteit en Habitat” van het land is lager dan 50. Wanneer er geen EPI index bestaat voor een bepaald land zullen er andere indicatoren worden gebruikt, zoals wetgeving die de elementen c en d van controversiële bronnen adresseren, gecombineerd met bewijs van betrouwbare wetshandhaving (TI CPI score >50, of WJI Rule of Law score >0,5)
<p>c) Activiteiten waar bosomvorming plaatsvindt, anders dan in gerechtvaardigde omstandigheden waarbij de omvorming:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. voldoet aan nationaal en regionaal beleid en wetgeving die van toepassing is op landgebruik en bosbeheer; en ii. geen negatieve effecten heeft op ecologisch belangrijke bosgebieden, cultureel en sociaal significante gebieden of andere beschermde gebieden; en iii. geen gebieden met een significante hoge koolstofopslag beschadigt; en <p>bijdraagt aan het beheer op de lange termijn, of economische en/of sociale voordelen biedt.</p>
Van het land/de regio is bekend dat er een netto verlies van >1% aan bosareaal is geweest over de afgelopen 10 jaar, volgens publiekelijk beschikbare gegevens bijvoorbeeld afkomstig van de FAO.
In het land/de regio is het gebied met omvormingen van bos naar bos plantage groter dan de groei van bosgebied in het land/de regio, volgens publiek beschikbare gegevens zoals gegeven door de FAO.
Activiteiten waar niet in de geest van de ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work (1998) wordt gehandeld.
Betrouwbare studies die aantonen dat de ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work (1998) niet worden gerespecteerd in het land.
Activiteiten waar niet in de geest van de United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples (2007) wordt gehandeld.
Betrouwbare studies die aantonen dat er niet wordt voldaan aan de United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples (2007) in het land.
Conflict hout.
Het land/de regio is berucht om gewapende conflicten volgens publiek beschikbare gegevens zoals de Fragile State Lijst
Genetisch gemodificeerde bomen.

Volgens publiekelijk beschikbare gegevens worden er genetisch gemodificeerde bomen in het land/de regio geproduceerd en op de markt geplaatst.

² De rijen a) - i) zijn de elementen van 3.7, **controversiële bronnen**. De rijen onder elke element, genummerd met de Romeinse cijfers (i, ii, iii etc.) geven de indicatoren aan die worden gebruikt voor de risico beoordeling voor dit element. Wanneer er meer dan één indicator staat genoemd per element zullen alle indicatoren worden toegepast.

³ Voorbeelden van externe referenties en een meer gedetailleerde uitleg kan worden gevonden in de laatste versie van PEFC GD 2001: *Chain of Custody of forest-based products – Guidance for use*.

⁴ Het kan zijn dat deze index niet altijd toepasbaar is voor bosbouw. Wanneer er beter toepasbare indicatoren bestaan kunnen deze worden gebruikt als er vooraf overeenstemming is scopet met de PEFC Council. Deze alternatieve indicatoren zullen worden benoemd in het Chain of Custody guidance document.

⁵ De EPI is een gecombineerde productie van de Yale Universiteit en de Columbia Universiteit in samenwerking met het World Economic Forum. <https://epi.envirocenter.yale.edu/about-epi>

Tabel 3: Lijst van indicatoren voor significant risico op handelsketenniveau

Indicatoren
Landen/regio's waar de producten zijn verhandeld zijn onbekend
Soorten in het product zijn onbekend
Bewijs van illegale activiteiten betreffende controversiële bronnen door een bedrijf in de handelsketen.

3.7 De risicobeoordeling zal worden uitgevoerd voor de eerste levering van elke individuele **leverancier**, of voor verschillende leveranciers, met dezelfde risico-parameters zoals benoemd in 2.1 van deze appendix, en onder dezelfde toepassing van de indicatoren die genoemd staan in de tabellen 1-3 hierboven.

Notitie: Waar leveringen van **leveranciers** vanuit dezelfde regio ook dezelfde karakteristieken hebben zoals die genoemd zijn in 2.1, en onder dezelfde toepassing van de indicatoren die genoemd zijn in de tabellen 1-3, kan de risicobeoordeling worden uitgevoerd als een beoordeling van de gehele regio.

3.8 Voor al het materiaal dat onderdeel is van de risicobeoordeling door de organisatie, zal de **organisatie** een bijgewerkte lijst van karakteristieken bijhouden die genoemd zijn in 2.1 van deze appendix en indicatoren volgens de tabellen 1-3 voor leveringen van individuele **leveranciers** en **leveranciers** die dezelfde karakteristieken delen.

3.9 De risicobeoordeling zal op zijn minst eens per jaar worden herzien en worden aangepast, wanneer de karakteristieken die genoemd zijn in 2.1 veranderen.

4 Substantieel bezwaar

4.1 De **organisatie** zal verzekeren dat **substantieel bezwaar** dat materiaal gedekt door het PEFC DDS van de organisatie mogelijk uit **controversiële bronnen** afkomstig is, grondig wordt onderzocht, waarbij dit onderzoek niet later wordt begonnen dan 10 werkdagen vanaf de identificatie van het **substantiële bezwaar**.

4.2 Als het bezwaar niet kan worden opgelost door het onderzoek van de organisatie zal worden besloten dat het risico dat het relevante materiaal uit **controversiële bronnen** komt "significant" is en zal worden gehandeld volgens clause 5 van deze appendix.

5 De behandeling van significante risico leveringen

5.1 Algemeen

5.1.1 Voor leveringen die een "significant risico" hebben, zal de **organisatie** de **leverancier** vragen om extra informatie en om bewijs te leveren dat de **organisatie** in staat stelt om de levering te kunnen classificeren als "verwaarloosbaar risico". De **organisatie** zal de **leverancier** vragen om:

- a) De **organisatie** van de nodige informatie te voorzien om de bosgebieden waaruit de grondstoffen afkomstig zijn te kunnen identificeren alsmede de gehele handelsketen die gerelateerd is aan de levering van het materiaal met "significant risico"
- b) De **organisatie** toe te staan een tweede of derde partij een onafhankelijke inspectie bij de **leverancier** uit te laten voeren evenals inspecties bij de voorafgaande **leveranciers** in de keten.

Notitie: Deze procedures kunnen worden verzekerd door bijvoorbeeld een contractuele overeenkomst of een geschreven verklaring door de **leverancier**.

5.1.2 De **organisatie** zal een verificatie programma opstellen voor leveringen die zijn geclassificeerd als "significant risico". Dit verificatie programma zal het volgende bevatten:

- a) identificatie van de gehele handelsketen en bosgebied(en) van herkomst van de levering
- b) inspectie op locatie indien van toepassing
- c) benodigde maatregelen

5.2 Identificatie van de handelsketen

5.2.1 De **organisatie** zal van alle **leveranciers** die "significante risico" producten leveren gedetailleerde informatie over de gehele handelsketen en bosgebied(en) van herkomst van de levering verkrijgen.

- 5.2.2** In het geval dat leveringen kunnen worden geverifieerd als “verwaarloosbaar risico” volgens de indicatoren van tabel 1 in een schakel in de handelsketen is de **organisatie** niet verplicht om de gehele handelsketen in kaart te brengen tot aan het oorspronkelijke bosgebied, behalve als er **substantiële bezwaren** zijn, die zullen worden behandeld zoals in appendix 1, paragraaf 4 staat beschreven.
- 5.2.3** De informatie die wordt aangeleverd zal de **organisatie** in staat moeten stellen om de inspecties op locatie te plannen en uit te voeren.

5.3 Inspecties op locatie

- 5.3.1** Het verificatieprogramma van de organisatie zal inspecties op locatie bij de **leverancier** van significante risico leveringen bevatten. De inspecties op locatie kunnen worden uitgevoerd door de **organisatie** zelf of door een derde partij namens de **organisatie**. De **organisatie** mag de locatie inspectie vervangen door een gegevensbeoordeling waarvan de inhoud voldoende vertrouwen biedt dat het oorspronkelijke materiaal uit niet-controversiële bronnen komt.
- 5.3.2** De **organisatie** zal aantonen dat het personeel dat de inspecties uitvoert voldoende kennis en competenties heeft betreffende de lokale handel, culturele en sociale gebruiken en de van toepassing zijnde verdragen, conventies regelgeving, bestuur- en wetshandhaving, relevant voor de herkomst van de leveringen van “significant risico” materialen en de geïdentificeerde risico's.
- 5.3.3** De **organisatie** zal een selectie maken van “significant risico” leveringen door de **leverancier** die moeten worden geverifieerd door het verificatieprogramma. Identieke leveringen door dezelfde **leverancier** zullen worden beschouwd als een enkele levering. De grootte van het aantal geselecteerde leveringen zal tenminste de wortel zijn van het aantal leveringen met “significant risico” per jaar; ($y = \sqrt{x}$), afgerond naar het dichtstbijzijnde gehele getal. Als de vorige locatieinspectie bewezen effectief is gebleken in het behalen van het doel van dit document mag het aantal worden verkleind naar $y = 0,8\sqrt{x}$, afgerond naar het volgende gehele getal.
- 5.3.4** De locatie inspectie omvat:
- a) De directe **leverancier** en voorgaande **leveranciers** in de handelsketen om te kunnen beoordelen of deze overeenkomen met de **leverancier** claims over de herkomst van de grondstoffen.
 - b) De boseigenaar/beheerder van het bosgebied aan het begin van de handelsketen, of enige andere partij die verantwoordelijk is voor beheeractiviteiten binnen dat bosgebied, om de naleving van de wettelijke vereisten te beoordelen.

5.4 Correctieve maatregelen

- 5.4.1** De **organisatie** zal geschreven procedures opstellen voor het treffen van correctieve maatregelen tegen **leveranciers** die voor het niet naleven van de regels zijn geïdentificeerd binnen het verificatie programma van de organisatie.
- 5.4.2** De omvang van de correctieve maatregelen zal worden gebaseerd op de schaal en ernst van het risico dat bos- en boomproduct(en) mogelijk van **controversiële bronnen afkomstig zijn** en zal op zijn minst een of meer van de volgende zaken bevatten:
- Duidelijke communicatie van het risico dat is geïdentificeerd met een verzoek tot het treffen van maatregelen tegen het geïdentificeerde risico, met een specifiek tijdpad ter verzekering dat **bos- en boomproducten** vanuit **controversiële bronnen** niet worden geleverd aan de **organisatie**.
 - Leveranciers** verplichten om hun risico-beperkende maatregelen gerelateerd aan het naleven van wettelijke eisen in bosgebieden of effectiviteit van de informatiestroom in de handelsketen te definiëren.
 - Het opzeggen of opschorten van ieder contract en elke order voor **bos- en boomproducten** totdat de **leverancier** aantoont dat er passende risico beperkende maatregelen zijn genomen.

6. Geen plaatsing op de markt

- 6.1** **Materiaal uit bos of bomen/bos- en boomproducten** van onbekende bronnen of van **controversiële bronnen** zullen niet worden gebruikt in een **PEFC product groep**.
- 6.2** Wanneer bekend is bij de **organisatie** dat **materiaal uit bos of bomen/bos of boomproducten** die niet zijn gedekt door de **PEFC chain of custody** van de organisatie afkomstig zijn uit illegale bronnen (**controversiële bronnen**, 3.7a), zullen deze niet op de markt worden gebracht.
- 6.3** Wanneer de **organisatie** **substantieel bezwaar** heeft ontvangen dat **materiaal uit bos en bomen/bos of boomproducten** die niet zijn gedekt door de **PEFC chain of custody** van de organisatie afkomstig zijn uit illegale bronnen (**controversiële bronnen**, 3.7a), zullen deze niet op de markt worden gebracht tot het bezwaar is opgelost overeenkomstig paragraaf 4 van deze appendix.

Appendix 2: Invoering van de Chain of Custody standaard door multi-site organisaties

Normatieve appendix

1. Inleiding

Deze appendix biedt een richtlijn voor de invoering van de **PEFC Chain of Custody** eisen binnen een **organisatie** met een netwerk van meerdere locaties. Dit verzekert dat de certificering niet alleen financieel en operationeel haalbaar en praktisch is, maar ook dat het voldoende vertrouwen geeft in het voldoen aan de Chain of Custody eisen. Certificering van **multisite organisaties** biedt ook de mogelijkheid voor invoering en certificering van de Chain of Custody binnen een groep van kleinere, onafhankelijke bedrijven.

Deze appendix bevat alleen eisen voor de invoering van Chain of Custody eisen die van toepassing zijn op **organisaties** met meerdere productielocaties.

2. Kwalificatie criteria voor de multi-site organisatie

- 2.1 De **multi-site organisatie** is gedefinieerd als een **organisatie** die een aanwijsbare centrale functie vervult (hierna te noemen “centrale kantoor”) waar bepaalde werkzaamheden worden gepland, gecontroleerd en aangestuurd met daarbij een netwerk van locaties waar de werkzaamheden geheel of gedeeltelijk worden uitgevoerd.
- 2.2 De **multi-site organisatie** hoeft geen unieke entiteit te zijn (bijvoorbeeld één enkele B.V.), maar alle locaties moeten een juridische of contractuele link hebben met het centrale kantoor en onderdeel zijn van één gemeenschappelijke Chain of Custody, welke constant door het centrale kantoor wordt gecontroleerd. Dit betekent dat het centrale kantoor aan iedere locatie corrigerende maatregelen kan opleggen wanneer dit nodig is. Dit wordt zo nodig in een contract tussen het centrale kantoor en de locaties vastgelegd.
- 2.3 De **multi-site organisatie** kan bestaan uit:
 - a) **organisaties** die werken via franchise of organisaties met meerdere locaties die zijn verbonden via een eigendoms-, management-, of andere organisatorische link.
 - b) een groep van onafhankelijke bedrijven die is opgericht en functioneert voor het doel van Chain of Custody certificering (producentengroep).

Notitie: het lidmaatschap van een vereniging valt niet onder de term “management-, of andere organisatorische link”.

- 2.4 De producentengroep (groepscertificaat) is een netwerk van meestal kleine onafhankelijke bedrijven die zich hebben verenigd voor het behalen en behouden van Chain of Custody certificering. Het centrale kantoor kan in dit geval een brancheorganisatie of ieder andere rechtspersoon met de juiste ervaring zijn. Het centrale kantoor kan zijn aangewezen door een groep van bedrijven of kan zelf een groeps-certificering aan bedrijven aanbieden in overeenstemming met deze standaard. De functie van het centrale kantoor kan ook door één van de groepsleden worden vervuld.

Notitie: in het geval van productengroep kan het centrale kantoor “groepsmanager” worden genoemd en de locaties “groepsleden”.

2.5 Een locatie is een plek waar werkzaamheden worden uitgevoerd, gerelateerd aan de Chain of Custody van de organisatie.

2.6 Deelname aan de producentengroep beperkt tot bedrijven die zijn gevestigd in één land en die:

- a) niet meer dan 50 werknemers (FTE) in dienst hebben en
- b) niet meer dan 10.000.000 EUR omzet hebben.

3. Voorwaarden voor de multi-site organisatie

3.1 Algemeen

3.1.1 De Chain of Custody van de organisatie moet centraal beheerd en gecontroleerd worden. Alle relevante locaties (inclusief de centrale administratieve functie) zijn onderdeel van het interne audit programma van de organisatie. Voordat de certificeerder een audit uitvoert moeten alle locaties middels het interne audit programma zijn gecontroleerd.

3.1.2 Er moet worden aangetoond dat het centrale kantoor van de **organisatie** een Chain of Custody heeft ingesteld in overeenkomst met deze standaard en dat de gehele **organisatie** (inclusief alle locaties) aan de eisen van deze standaard voldoet.

3.1.3 De **organisatie** moet kunnen aantonen dat zij in staat is om van alle locaties en het centrale kantoor gegevens te verzamelen en te analyseren en dat zij in staat is om veranderingen in de Chain of Custody bij de locaties door te voeren wanneer dit nodig is.

3.2 Functie en verantwoordelijke van het centrale kantoor

3.2.1 Het centrale kantoor:

- a) Vertegenwoordigt de **multi-site organisatie** in het certificeringsproces en in de communicatie en relatie met de certificeerder.
- b) Dient een aanvraag voor de certificering in met daarin de ‘scope’ en een lijst van deelnemende locaties.
- c) Sluit een contract met de certificeerder.
- d) Dient bij de certificeerder de aanvraag in voor uitbreiding of beperking van de scope van het certificaat, met inbegrip van de daaronder vallende locaties.
- e) Verzorgt namens de gehele **organisatie** een schriftelijke verklaring van de betrokkenheid en inzet bij het opstellen en beheren van een Chain of Custody in overeenstemming met de eisen van deze standaard.
- f) Verstreckt alle locaties de informatie en begeleiding die nodig is voor een effectieve invoering en handhaving van de Chain of Custody. Het centrale kantoor geeft de locaties de volgende informatie of de toegang daartoe:
 - Een exemplaar van deze standaard en begeleiding bij de invoering van de eisen uit de standaard.

- De PEFC-keurmerkgebruik regels en begeleiding bij het toepassen van de PEFC-keurmerkgebruik regels.
- De procedures van het centrale kantoor voor het beheer van de **multi-site organisatie**.
- Bepalingen uit het contract met de certificeerder over het recht van de certificeerder of accreditatie-instelling om toegang te krijgen tot de documenten/administratie en faciliteiten van de locatie voor het uitvoeren van beoordelingen en controles en om informatie over de locatie aan een derde partij door te geven.
- Uitleg van het principe van wederzijdse verantwoordelijkheid van de locaties in de multi-site certificering.
- Resultaten van interne audits en externe audits met daaraan gerelateerde corrigerende en preventieve maatregelen die de locatie moet uitvoeren.
- Een exemplaar van het multisite/groepscertificaat met vermelding van de scope en alle bijbehorende locaties/deelnemers.

Notitie: De term “wederzijdse verantwoordelijkheid” betekent dat geconstateerde afwijkingen bij één locatie kunnen leiden tot corrigerende maatregelen voor alle locaties, toename van het aantal interne audits of het intrekken van het multi-site/groepscertificaat.

- g) Regelt de organisatorische of contractuele verbintenis met alle locaties waarin de locaties de inzet onderschrijven om de Chain of Custody volgens deze standaard in te voeren en te handhaven. Het centrale kantoor moet met alle locaties een schriftelijk contract of andere schriftelijke overeenkomst aangaan waarmee het centrale kantoor het recht krijgt om corrigerende of preventieve maatregelen in te voeren en op te leggen en om in het geval van afwijkingen een locatie te verwijderen uit de scope van het certificaat.
- h) Stelt schriftelijke procedures op voor het beheer van de **multi-site organisatie**.
- i) Heeft een administratie waarin gegevens worden bewaard over de conformiteit van het centrale kantoor en alle sites met de standaard (bijv. de gegevens van interne audits / interne auditrapporten).
- j) Hanteert een intern audit programma zoals aangegeven in 3.2.2.
- k) Voert een beoordeling uit over de conformiteit van het centrale kantoor en alle locaties op basis van de resultaten van interne audits en bevindingen van de certificeerder, stelt corrigerende en preventieve maatregelen op en beoordeelt de effectiviteit van de genomen maatregelen.

3.2.2 Interne audit programma

3.2.2.1 Het interne audit programma zal zorgen voor:

- a) Audit van alle locaties (inclusief haar eigen centrale administratieve functie) op locatie, of op afstand waar een verificatie op afstand van de implementatie van de chain of custody processen mogelijk is, voordat de certificerende instelling haar evaluatie begint.
- b) Audit van een nieuwe locatie voordat de certificerende instelling de scope uitbreidt.

3.3 Functie en verantwoordelijkheden van de locaties

Locaties die onderdeel zijn van de **multi-site organisatie** zijn verantwoordelijk voor:

- a) Het invoeren en handhaven van de Chain of Custody eisen in overeenstemming met deze standaard.
- b) Het aangaan van een contractuele verbintenis met het centrale kantoor met daarin het commitment om te voldoen aan de eisen van de standaard en andere certificeringseisen.
- c) Het effectief tegemoet komen aan verzoeken van het centrale kantoor en de certificeerder om relevante gegevens, documentatie en andere informatie al dan niet in relatie tot formele audits of beoordelingen.
- d) Het verlenen van volledige medewerking aan het uitvoeren van interne en externe audits.
- e) Het uitvoeren van de corrigerende en preventieve maatregelen opgelegd door het centrale kantoor.

Tabel 4 Toedeling van de verantwoordelijkheid voor eisen in deze standaard binnen de multisite organisatie

Eis in de standaard	Centrale kantoor	Locatie
Vereiste voor chain of custody proces - Fysieke scheiding		Ja
Vereiste voor chain of custody proces - Percentagemethode		Ja
Vereiste voor chain of custody proces - Krediet methode		Ja
Managementsysteem vereiste		
Verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Ja	Ja
Algemene verantwoordelijkheden	Ja	Ja
Verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor de Chain of Custody	Ja (voor d en e)	Ja
Gedocumenteerde procedures	Ja (voor a, e en f)	Ja
Administratie	ja (voor f en g)	Ja
Bedrijfsmiddelen management	Ja (alleen voor de voorgeschreven activiteiten)	Ja
Personeel management		
Technische voorzieningen		
Inspectie en controle	Ja	Ja
Klachtenprocedure	Ja	Ja